

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	23. VII	2013. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-71/13-5	
VEZA:		
EPA:	242 XXV	
SKRAĆENICA:		PRILOG:
		1

SKUPŠTINA CRNE GORE
N/r predsjedniku
g-dinu Ranku Krivokapiću

PREDMET: Predlog rezolucije o načinu, kvalitetu i dinamici procesa integracija Crne Gore u Evropsku uniju

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore podnosimo Predlog rezolucije o načinu, kvalitetu i dinamici procesa integracija Crne Gore u Evropsku uniju radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Uz Predlog rezolucije dostavljamo i Izvještaj o radu Radne grupe za izradu predloga rezolucije o evropskim integracijama.

Poslanici:

prof. dr Branko Radulović

doc. dr Miodrag Vuković

mr Aleksandar Damjanović

mr Damir Šehović

Poštjući temeljne vrijednosti na kojima je nastala i izgrađuje se Evropska unija;

Svjesni procesa i izazova pred kojima se nalazi Evropska unija u dostizanju tih vrijednosti;

Afirmišući tradicionalne posebnosti Crne Gore i njene različitosti;

Štiteći ekonomski interese Crne Gore;

Slijedeći većinsku volju građana Crne Gore za pristupanje Evropskoj uniji, ali konstatujući da ona ima tendenciju pada;

Uvažavajući pozitivno opredjeljenje civilnog sektora prema Evropskoj uniji i njegovu ulogu i značaj u procesu integracije;

Konstatujući da je osnovna i strateška programska odrednica svih parlamentarnih političkih partija punopravno članstvo Crne Gore u Evropskoj uniji;

Ističući da je Skupština Crne Gore 8. juna 2005. godine donijela Deklaraciju o pridruživanju Evropskoj uniji, a nakon toga i ostala strateška dokumenta kojim je potvrđen naš evropski put;

Potencirajući važnost stupanja na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Crne Gore i Evropskih zajednica i njihovih država članica 1. maja 2010. godine i njegovu realizaciju;

Imajući u vidu da je Crna Gora 15. decembra 2008. godine podnijela zahtjev za članstvo u Evropsku uniju, koji je rezultirao dobijanjem Mišljenja Evropske komisije 9. novembra 2010. godine, odnosno, dodjeljivanjem Crnoj Gori statusa države kandidata od strane Evropskog savjeta 17. decembra 2010. godine, te da je Evropski savjet usvojio Zaključke o otvaranju pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 29. juna 2012. godine;

Ističući da je u toku formalno-tehnički proces analitičkog pregleda i ocjena usklađenosti crnogorskog zakonodastva sa pravnom tekvinom Evropske unije i usaglašavanje akcionalih planova za 23. i 24. poglavljia od strane Vlade Crne Gore i Evropske komisije;

Uzveši u obzir da u skladu sa novim pristupom Evropske komisije Crna Gora suštinski pregovore o pristupanju počinje sa zahtjevnim 23. i 24. poglavljem koji se odnose na pravosuđe i temeljna prava, odnosno, pravdu, slobodu i bezbjednost;

Svjesni ukupnog stanja u kojem se nalazi Crna Gora, izazova i odluka koje treba donijeti, a koje će dugoročno odrediti sadržajnost i kvalitet svih segmenata društveno - ekonomskog života;

Izražavajući potrebu unapređenja ukupnih demokratskih kapaciteta i izbornih uslova u Crnoj Gori;

Uvažavajući činjenicu da nivo socio-ekonomskog statusa svakog građanina Crne Gore u osnovi ne zavisi samo od ispunjenja kriterijuma iz Kopenhagena, odnosno Maastrichta, čak ni od članstva u Evropskoj uniji, već prije svega od ekonomski i socijalne politike i modela razvoja koji se primjenjuje u Crnoj Gori;

Zabrinuti nad ukupnim socio-ekonomskim stanjem u Crnoj Gori i potrebom za ubrzanjem započetih reformskih i strukturnih promjena, a imajući u vidu kretanje makroekonomskih i

drugih parametara, te stanje u realnoj ekonomiji, posebno u energetsko-metalurškom reprolancu, kao i u putnoj i energetskoj infrastrukturi;

Svjesni da je u procesu prihvatanja svih prava i obaveza na kojima se zasniva Evropska unija i njen institucionalni okvir, obuhvaćen pod pojmom pravne tekovine Evropske unije, podijeljen u 35 pregovaračkih tematskih poglavija, neophodna profesionalna, efikasna i međusobno sinhronizovana javna uprava;

Smatrajući da Skupština Crne Gore mora preuzeti aktivniju ulogu u procesu evropskih integracija u cilju jačanja transparentnosti i nadzora nad procesom;

Konstatujući da Lisabonski ugovor pruža neophodnu institucionalnu sigurnost za napredak u pristupanju Evropskoj uniji, da sadrži vrijednosti koje zemlje zapadnog Balkana treba da usvoje i njeguju, da prvi put uvodi nacionalne parlamente država članica Evropske unije direktno u proces donošenja odluka u okviru Unije, da produbljuje saradnju između Evropskog parlamenta i parlamenata država članica, što doprinosi smanjenju razlika između politika na unutrašnjem planu i evropske politike i većoj demokratskoj kontoli nad procesom odlučivanja, te su ta rješenja u svojim ustavima naknadno ugradile i primijenile i neke zemlje osnivači Evropske unije, kao da su, isto tako, pozitivna iskustva država-kandidata u kojima su nacionalni parlamenti imali značajnu ulogu u procesu pregovora, vršili, u najmanjem, politički nadzor nad ukupnim procesom pridruživanja, kao i poslije pristupanja i da su u tom cilju isto tako mijenjali svoje ustave i po nekoliko puta;

Ističući da su dobrosusjedski odnosi i regionalna saradnja koja je zasnovana na principima uzajamnog uvažavanja i poštovanja i temeljima na kojima počiva evropski prostor od ključne važnosti za evropski put cjelokupnog regiona;

Uvjereni da je za naredne faze procesa integracija neophodno, prije svega, pokazati konkretnu političku volju, stvoriti široki društveni konsenzus svih struktura društva, donijeti strateške odluke, unaprijediti mnoge segmente kako bi što kvalitetnije i brže ispunili Kopenhaške i Mastrihtske kriterijume;

Skupština Crne Gore, na osnovu člana 82 tačka 3 Ustava Crne Gore, na desetoj sjednici prvog redovnog (prolećnjeg) zasjedanja u 2013. godini, dana .... jula 2013. godine, donijela je

REZOLUCIJU

O NAČINU, KVALITETU I DINAMICI PROCESA INTEGRACIJA CRNE GORE U EVROPSKU UNIJU

- 1. Skupština Crne Gore potvrđuje da je strateški državni interes brz i kvalitetan ulazak Crne Gore u Evropsku uniju kao ravnopravne, ugledne i uvažene članice.**
- 2. Skupština Crne Gore će nastaviti da radi na očuvanju multietničkih i multikonfesionalnih vrijednosti, jačajući i unapređujući ih na evropskim vrijednostima do postizanja punog sklada, obogaćujući tako i samu Evropsku uniju.**
- 3. Skupština Crne Gore, kao osnovni konstituent parlamentarnog sistema, središnji organ u sistemu vlasti, centralno mjesto gdje se uspostavlja i donosi opštedruštveni**

konsenzus, svojim djelovanjem će dominantno doprinijeti ostvarivanju kvaliteta evropskih integracija i ovih istorijskih ciljeva.

4. Skupština Crne Gore ističe važnost aktivnog učešća što većeg broja aktera i konstituenata društva u procesu pregovora, transparentnost vođenja samih pregovora i kvalitetno i blagovremeno informisanje građana o svim efektima pregovora.
5. Skupština Crne Gore će u cilju realizacije prethodnog uspostaviti i potreban nivo i ravnotežu odlučivanja sa Vladom Crne Gore i saradnju sa ekspertima i predstvincima civilnog društva.
6. Skupština Crne Gore će se u punom smislu zalagati za izgradnju Crne Gore kao moderne demokratske države i za uspostavljanje političkog pluralizma ostvarujući, prije svega, punu slobodu političkog izbora kao preduslova za demokratsku smjenljivost vlasti.
7. Skupština Crne Gore ističe da je za uspostavljanje pravne države i vladavine prava u punom smislu, obezbjeđenje pravne sigurnosti i jačanja sistema zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda za sve, kao i za funkcionisanje tržišne privrede, ključni preduslov efikasno i nezavisno pravosuđe, a sa tim i efikasna borba protiv korupcije i organizovanog kriminala, čime se stvaraju uslovi za brzo i efikasno utvrđivanje odgovornosti za zloupotrebe na svim nivoima, uključujući i zloupotrebu državnih resursa, kao i onemogućavanje svih oblika diskriminacija, a naročito diskriminacije prilikom zapošljavanja.
8. Skupština Crne Gore naglašava da se temeljnim ekonomskim reformama moraju stvoriti pretpostavke koje će zaustaviti sadašnje negativne trendove i obezbijediti dugoročni održivi razvoj, valorizaciju resursa na najboljim evropskim primjerima, posebno domaćeg znanja, povećati konkurentnost ljudskih resursa, radne snage i privrede, ostvariti trajni privredni rast i na taj način osigurati blagostanje, punu socijalnu sigurnost i dobrobit svih građana.
9. Skupština Crne Gore će tokom razmatranja i usvajanja pregovaračkih platformi, za one djelove pravne tekovine koje pregovaranje omogućava, insistirati na zaštiti interesa Crne Gore i osiguranju izuzeća i prelaznih razdoblja, a kod akcionih planova za pojedina poglavlja na strukturi i sadržaju koji će omogućavati potrebnu dinamiku i kontinuitet usvajanja standarda i kvaliteta promjena.
10. Skupština Crne Gore naglašava da je izuzetno važno za kvalitet evropskih integracija efikasno i profesionalno funkcionisanje državne i lokalne uprave.
11. Skupština Crne Gore u cilju ostvarivanja prethodnog će:
  - U potpunosti realizovati Zaključke o izgrađivanju povjerenja u izborni proces od 31. maja 2013. godine;
  - U toku proljećnjeg zasjedanja 2013. godine uložiti napore za donošenje Ustavnih promjena kako bi se postigla nezavisnost i profesionalnost pravosudnih organa;
  - Odmah nakon donošenja Ustavnih promjena pristupiti izmjenama i dopunama odgovarajućih zakona u skladu sa Ustavnom reformom i iste završiti do kraja prve polovine jesenjeg zasjedanja u 2013. godini;

- U prvoj polovini jesenjeg zasjedanja u 2013. godini usvojiti odgovarajuće propise, koji bi, između ostalog, u daljem procesu integracija, definisali način donošenja i usvajanja pregovaračkih platformi i strateških dokumenata, kontrolu procesa, proces usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije u fazama usvajanja i sprovođenja, instrumente i indikatore koji će direktno i blagovremeno ukazivati na kvalitet i intenzitet procesa, informisanje građana o procesu integracija, učešće organizacija civilnog društva i interesnih grupa, konsultacije sa ekspertima, javne debate, sa posebnom ulogom Odbora za evropske integracije i matičnih odbora za pojedina poglavlja pregovora u realizaciji prethodnog.
- 12. Skupština Crne Gore zahtijeva od Vlade Crne Gore da do kraja jesenjeg zasjedanja u 2013. godini dostavi sljedeća strateška dokumenta na usvajanje:**
- Nacionalni program za pristupanje Evropskoj uniji sa akcionim planovima;
  - Komunikacionu strategiju za informisanje javnosti o Evropskoj uniji sa akcionim planovima;
  - Pretpričajni ekonomski program sa akcionim planovima;
- 13. Skupština Crne Gore će tokom jesenjeg zasjedanja u 2013. godini donijeti akcioni plan za jačanje zakonodavne i kontrolne uloge Skupštine u 2014. godini.**
- 14. Skupština Crne Gore poziva sve političke partije i ostale konstituente društva da daju puni doprinos ostvarivanju prethodnih ciljeva.**
- 15. Skupština Crne Gore će Rezoluciju dostaviti Evropskom parlamentu i Evropskoj komisiji.**
- 16. Rezoluciju objaviti u "Službenom listu Crne Gore".**

SKUPŠTINA CRNE GORE

PREDsjEDNIK

Ranko Krivokapić

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE REZOLUCIJE

Ustavni osnov za donošenje ove rezolucije sadržan je u članu 82 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE REZOLUCIJE

Otvaranjem pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, u junu 2012.godine, otpočela je najkompleksnija faza procesa pridruživanja koja zahtijeva politički konsenzus o načinu i daljoj dinamici procesa integracija Crne Gore u EU.

Skupština Crne Gore, kao osnovni konstituent parlamentarnog sistema i čvorište ukupnog društvenog angažmana, će usvajanjem rezolucije iskazati kapacitet u građenju opštedsruštvenog konsenzusa i spremnost da u tom složenom procesu preuzme aktivnu ulogu, kako bi se postigli maksimalni efekti.

III FINANSIJSKA SREDSTVA NEOPHODNA ZA SPROVOĐENJE

Za sprovođenje ove rezolucije nije potrebno obezbjediti posebna sredstva u budžetu Crne Gore.

IZVJEŠTAJ

o radu Radne grupe za izradu predloga Rezolucije o evropskim integracijama

Radna grupa za izradu predloga Rezolucije o evropskim integracijama obrazovana je Zaključkom Kolegijuma predsjednika Skupštine Crne Gore donijetim na četvrtom sastanku održanom 26. novembra 2012. godine. Zaključkom Kolegijuma za šefa Radne grupe određen je potpredsjednik Skupštine prof. dr Branko Radulović, dok su članovi Radne grupe poslanici doc. dr Miodrag Vuković, mr Aleksandar Damjanović i mr Damir Šehović.

Prvi sastanak Radne grupe održan je 31. januara 2013. godine na kojem je dogovoren način rada.

Plan aktivnosti Radne grupe za izradu predloga Rezolucije donijet je na drugom sastanku održanom 5. februara 2013. godine. Planom je predviđeno održavanje sastanaka radi razmjene mišljenja i sugestija sa predsjednicima i zamjenicima predsjednika radnih tijela Skupštine, predstavnicima parlamentarnih partija koji nijesu zastupljeni u radu Radne grupe, ministrom vanjskih poslova i evropskih integracija, predstavnicima Univerziteta Crne Gore, Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, sindikata i nevladinog sektora koji se bavi evropskim integracijama, kao i organizovanje studijske posjete državi članici Evropske unije ili kandidatu za članstvo radi razmjene iskustava o procesu integracije.

Radna grupa održala je ukupno devet sastanaka. U skladu sa Planom aktivnosti Radne grupe, na sastancima su razmijenjena mišljenja sa:

- Predstavnicima parlamentarnih partija koji nijesu zastupljeni u radu Radne grupe, tj. predstavnicima Pozitivne Crne Gore, Bošnjačke stranke, Hrvatske građanske inicijative, Demokratske partije i FORCA-e (treći sastanak Radne grupe održan 12. februara 2013. godine);
- Predstavnicima radnih tijela Skupštine, tj. predsjednicima Odbora za politički sistem, pravosude i upravu, Odbora za evropske integracije, Odbora za ljudska prava i slobode, Odbora za rodnu ravnopravnost, Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje, Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje, Odbora za antikorupciju i Komisije za praćenje i kontrolu postupka privatizacije, članom Odbora za bezbjednost i odbranu (u odsustvu predsjednika Odbora), kao i generalnim sekretarom Skupštine (četvrti sastanak Radne grupe održan 13. februara 2013. godine);
- Predstavnicima akademske zajednice, nevladinog sektora i sindikata, i to: predsjednikom Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, prorektorkom za međunarodnu saradnju Univerziteta Crne Gore, izvršnim direktorom Centra za demokratsku tranziciju, generalnim sekretarom Evropskog pokreta, predsjednikom Gradanske alijanse, predstavnicom Instituta alternativa, izvršnom direktorkom Centra za monitoring i istraživanje, predstavnikom Saveza samostalnih sindikata i predstavnicom Unije slobodnih sindikata (peti sastanak Radne grupe održan 15. februara 2013. godine);

- Ministrom vanjskih poslova i evropskih integracija i njegovim saradnicima - v.d. generalnom direktorkom Generalnog direktorata za evropske integracije i sekretarom Pregovaračke grupe (šesti sastanak Radne grupe održan 15. februara 2013. godine);
- Šefom Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori i njegovim saradnicima - šefom Sektora za politiku, evropske integracije i privredu i portparolom Delegacije (osmi sastanak održan 27. februara 2013. godine).

Članovi Radne grupe i učesnici na sastancima razmijenili su mišljenja i sugestije o ulozi i poziciji Skupštine u procesu evropskih integracija, njenom odnosu sa Vladom Crne Gore i drugim činiocima društva, naročito kada je u pitanju proces pristupnih pregovora. Posebna pažnja posvećena je pitanjima uskladivanja zakonodavstva i njegove efikasne primjene, ulozi Skupštine i njenih radnih tijela, a naročito Odbora za evropske integracije, u pristupnim pregovorima, donošenju strateških dokumenata i transparentnom vođenju procesa. Istaknuta je potreba za jačanjem pozicije Skupštine u ovom procesu, preciznim definisanjem njenog odnosa sa Vladom Crne Gore, kao i modela saradnje sa civilnim sektorom.

U cilju razmjene iskustava sa državom koja je nedavno okončala pristupne pregovore, potpredsjednik Skupštine i šef Radne grupe za izradu predloga Rezolucije o evropskim integracijama boravio je 13. i 14. marta 2013. godine u zvaničnoj posjeti Republici Hrvatskoj. Tom prilikom sastao se sa više hrvatskih zvaničnika, i to: potpredsjednikom Hrvatskog sabora, predsjednikom i članovima Odbora za finansije i državni proračun, predsjednikom i članovima Odbora za evropske integracije i potpredsjednikom Vlade Republike Hrvatske.

Na sastancima su razmijenjena mišljenja i iskustva vezana za pregovore za članstvo u EU kao i uskladivanje domaćeg zakonodavstva sa evropskim, a predstavnici Hrvatskog sabora izrazili su spremnost da podrže Crnu Goru na putu ka članstvu u Evropskoj uniji.

Nakon održanih sastanaka, a na osnovu prikupljenih mišljenja i sugestija, članovi Radne grupe pristupili su izradi nacrtu Rezolucije.

Tokom izrade nacrtu Rezolucije, na bazi radne verzije koju je ponudio šef Radne grupe članovi Radne grupe su tokom maja i juna mjeseca imali intenzivnu međusobnu komunikaciju u procesu usaglašavanja nacrtu, da bi on dobio i završnu formu koju proslijedujemo i koju su podržali svi članovi Radne grupe.

Neophodno je istaći da Rezoluciju treba usvojiti u Skupštini Crne Gore prije Ustavnih izmjena kako bi određene aktivnosti definisane u njoj imale logični slijed.

Šef Radne grupe
prof. dr Branko Radulović
2